Ekonomikas ministrija

Vidēja termiņa risinājumi enerģijas sektora ilgtspējīgai attīstībai

Edijs Šaicāns

Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks enerģētikas jautājumos

26.01.2022. Rīga

Saturs

1. Esošā lietu kārtība

2. Patēriņa prognoze

3. Piegādes struktūras prognoze

4. Izlīdzinātās elektroenerģijas izmaksas

5. Apsvērumi alternatīvu izvēlē

Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021. – 2030. gadam: mērķu pārskatīšana

ES mērķi

LV mērķi

ES un LV apakšmērķi

SEG samazinājums <-55% pret 1990.g.
(ŠOBRĪD -40%)

- **SEG emisijas (ne-ETS)**
  -17% pret 2005
  (ŠOBRĪD -6%)
- **644 kt CO2 ekv. piesaiste ZIZIMM sektorā**

AER īpatsvars 40%
(ŠOBRĪD 32%)

- **Indikatīvi [55%] kopējā enerģijas gala patēriņā**
  (ŠOBRĪD 50%)
  - **Transportā**
    13% SEG emisiju intensitātes samazinājums, ko sasniedz ar AER
  - **Siltumapgādē 2.1% ikgadējais pieaugums**
  - **Moderno biodegvielu īpatsvars 2,2% 2030.g. bez multiplikatora**
  - **Sintētisko degvielu (t.sk. ūdeņraža) īpatsvara mērķis 2,6%**

Energoefektivitātes mērķis ~40%
(ŠOBRĪD 32,5%)

- **jaunie ikgadējie ietaupījumi 1,5%**
  (ŠOBRĪD 0,8%)

Nacionālais enerģētikas un klimata plāna mērķu pārskatīšana «Fit for 55» kontekstā

Latvijas bruto gala enerģijas patēriņa avotu iedalījums 2020. gadā

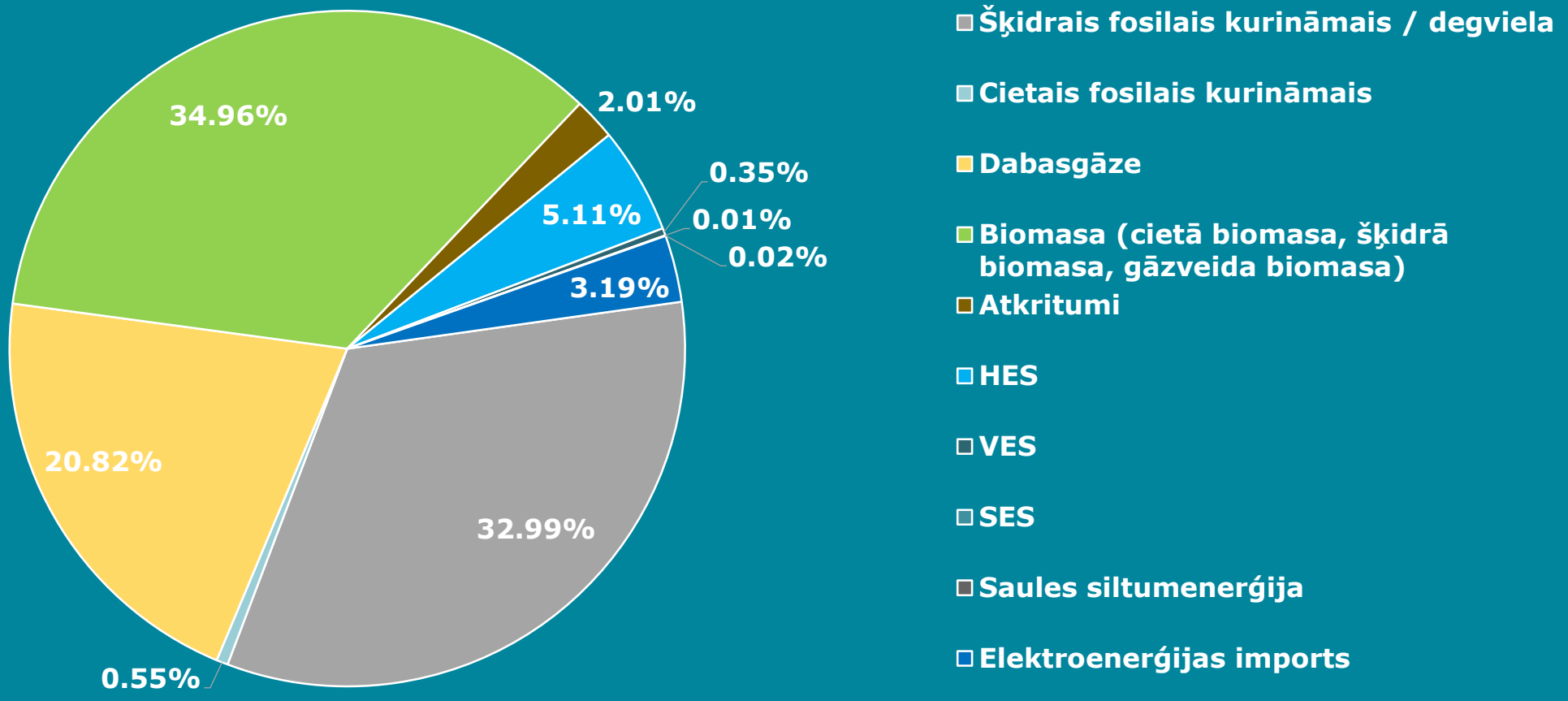

Latvijas 2020. gada saražotas elektroenerģijas iedalījums enerģijas avotu griezumā

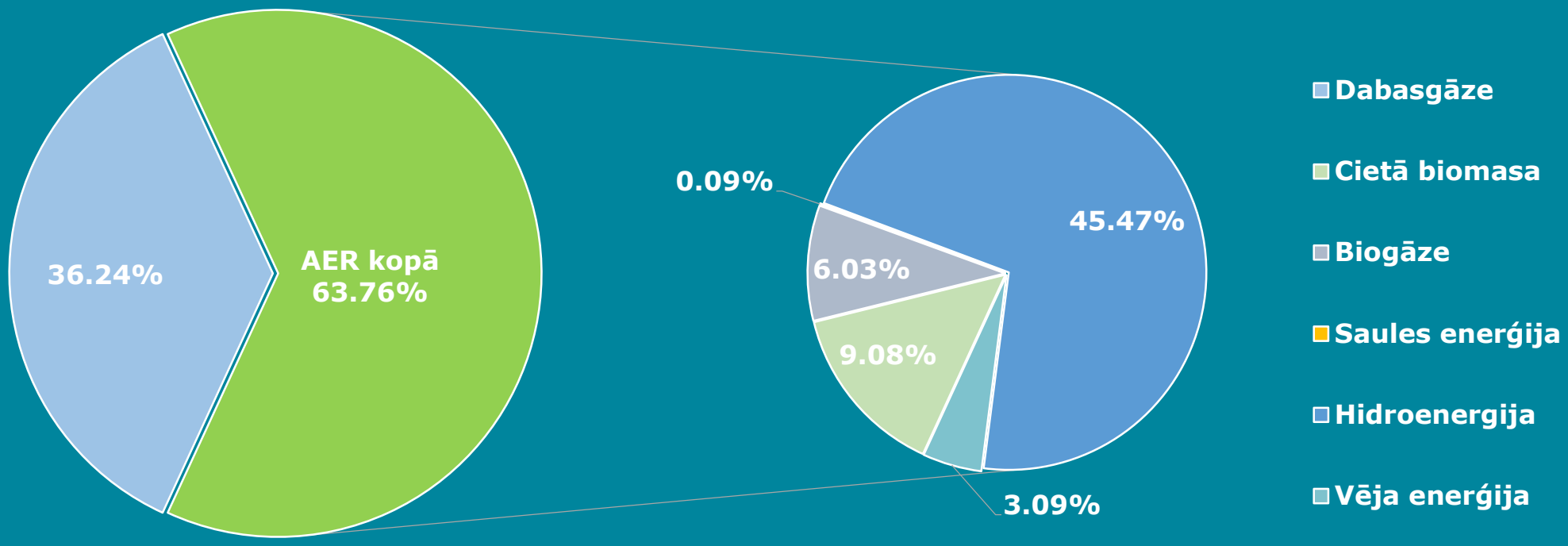

Latvijas 2020. gada saražotas siltumenerģijas iedalījums enerģijas avotu griezumā

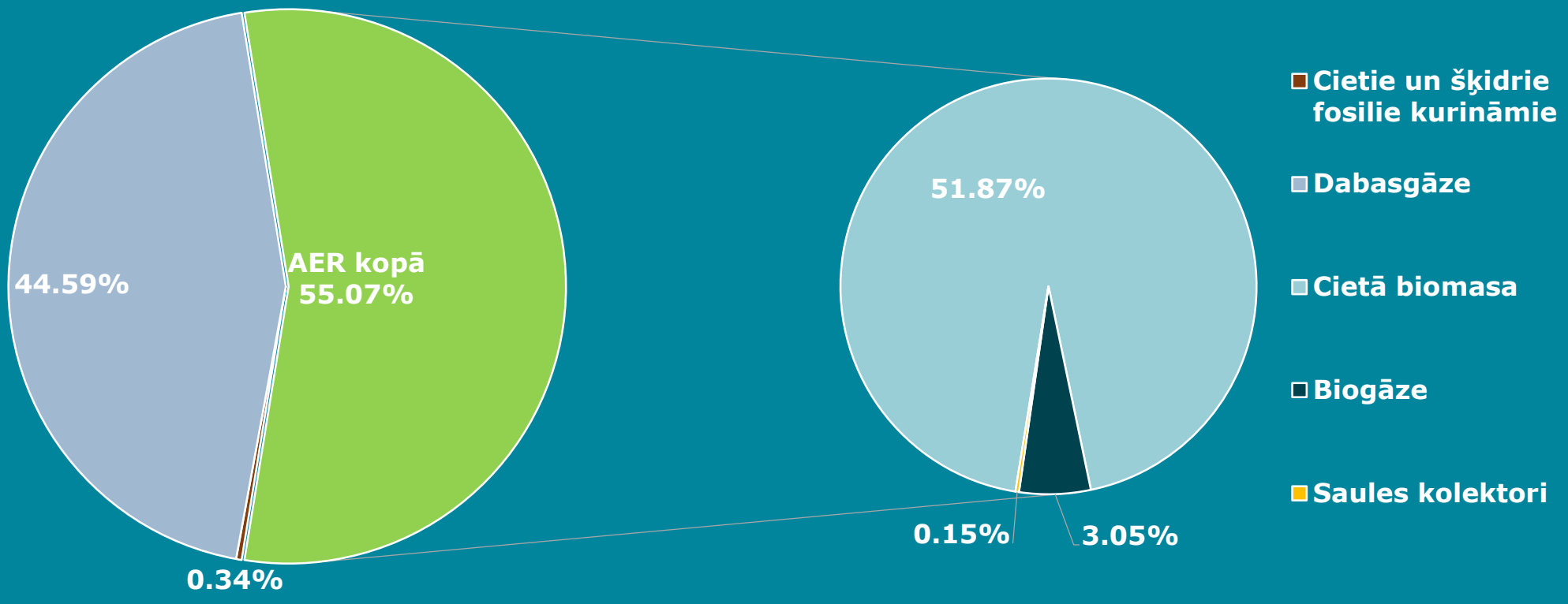

Elektroenerģijas patēriņa prognoze

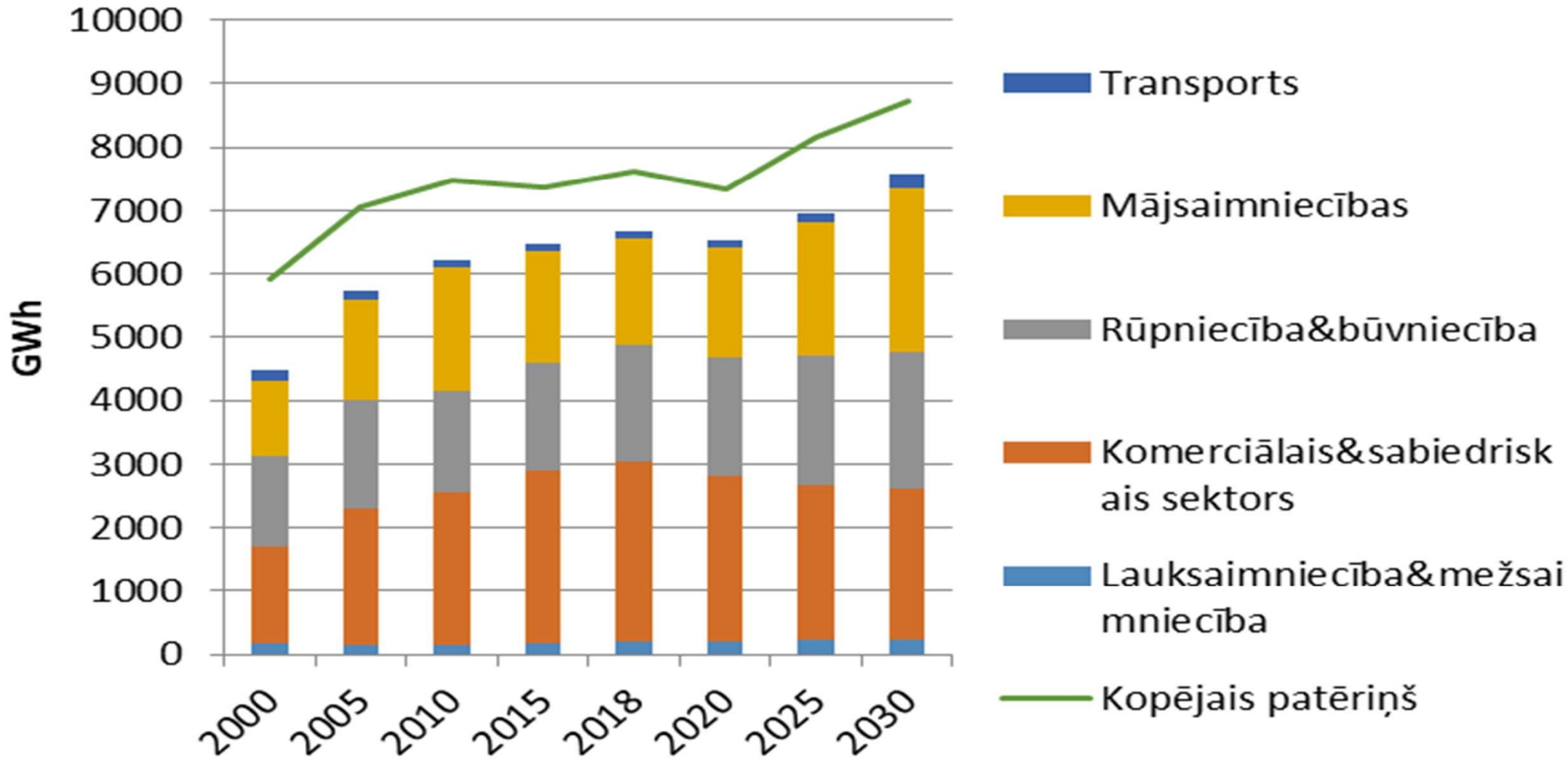

Elektroenerģijas piegādes struktūra 50% un 55% AER scenārijiem

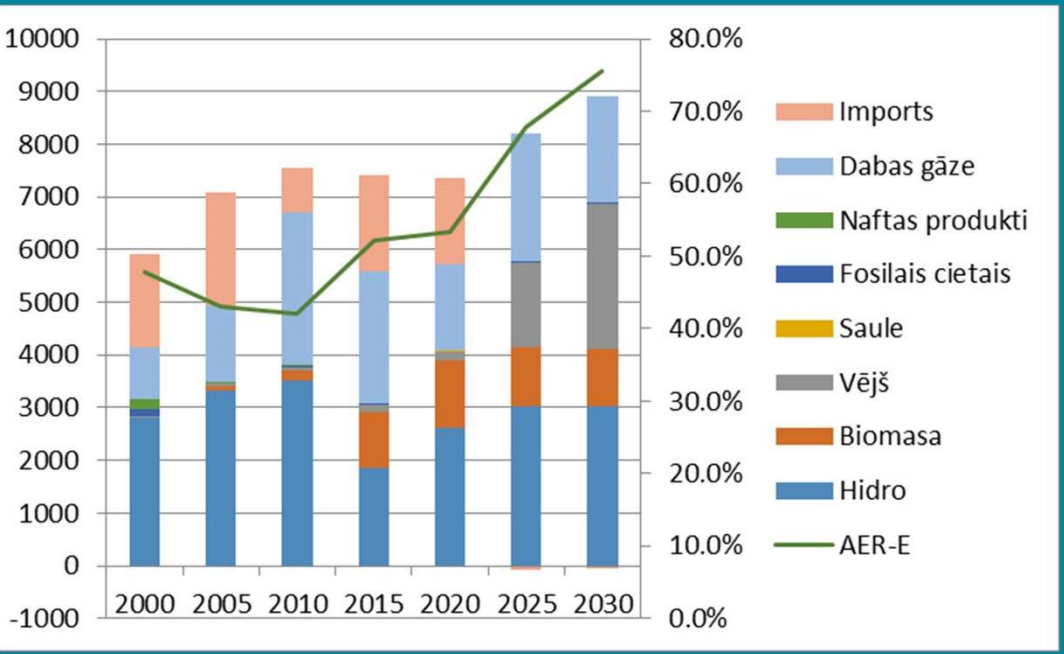

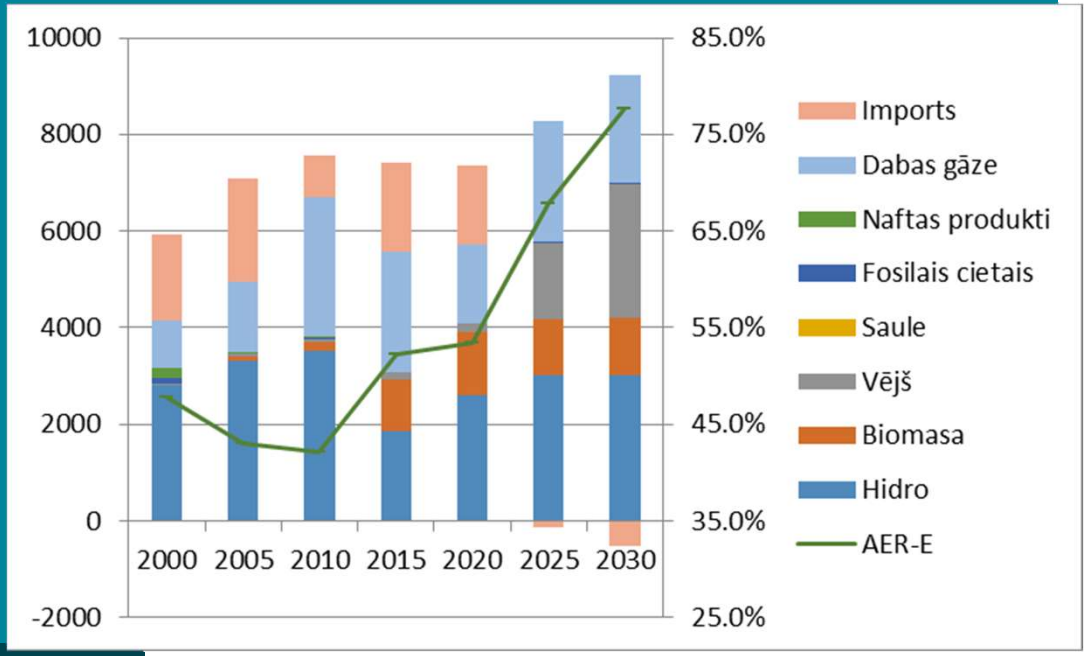

Izlīdzinātās elektroenerģijas izmaksas (LCOE) EUR/MWh

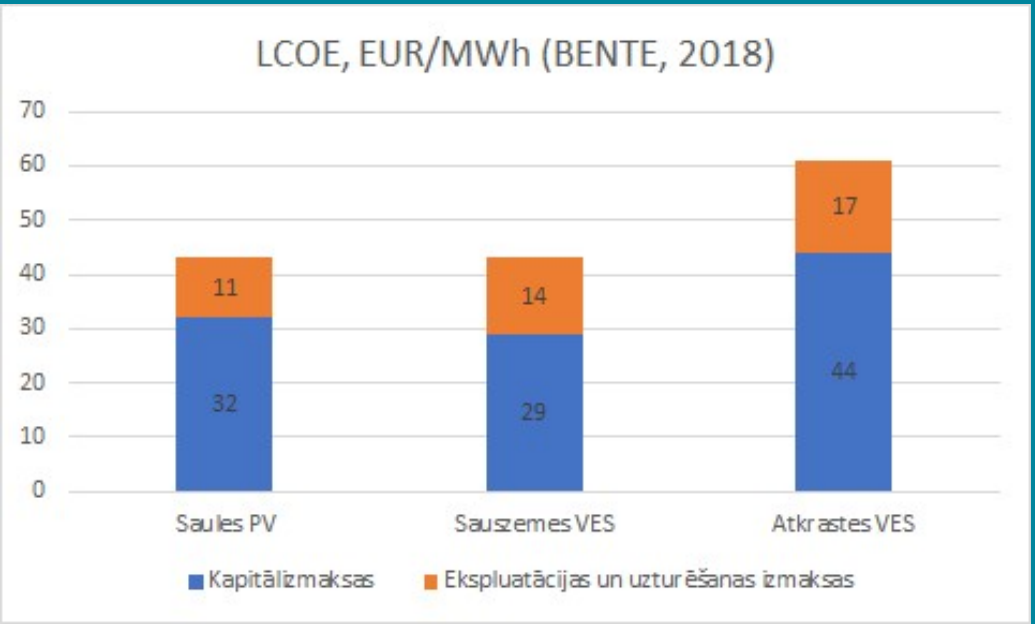

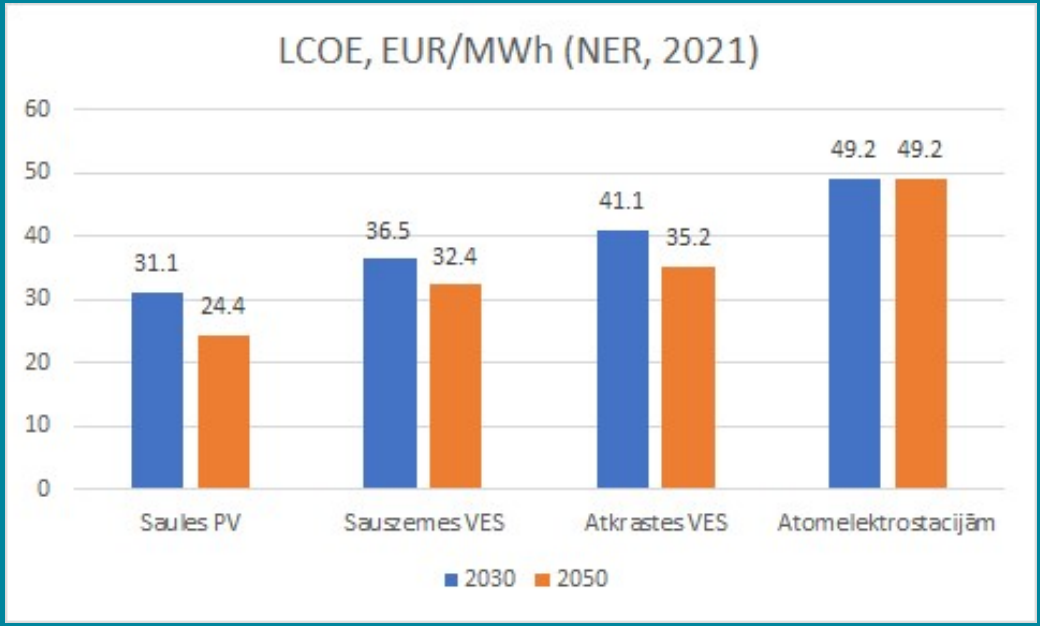

Apsvērumi vidēja termiņa alternatīvu izvēlē

Vēja enerģija		Saules enerģija		Kodolenerģija	
–	+	–	+	–	+
Neprognozējama pieejamība	Bezmaksas atjaunīgā izejviela	Pieejamības cikliskie pārtraukumi	Bezmaksas atjaunīgā izejviela	Videi un dzīvām būtnēm kaitīgas, no trešajam valstīm importējamās, izejvielas un toksiski rūpnieciskie atkritumi, kas veicina sabiedrības negatīvo attieksmi	Stabilu ražošanas ciklu nodrošinošas un ilgstoši lietojamas izejvielas
Nepieciešamas ievērojami sākotnējie ieguldījumi (capex)	Zems mainīgo izmaksu līmenis	Zems efektīvas jaudas (noslodzes lietderības) koeficients	Zems operacionālo (darbināšanas un uzturēšanas) un mainīgo izmaksu līmenis	Nepieciešami būtiski sākotnējie ieguldījumi un ilgstošs (līdz 12 gadiem) ekspluatācijā ieviešanas laiks	Augsts efektīvas jaudas (noslodzes lietderības) koeficients
Nepieciešami ievērojami ieguldījumi nojaukšanai pēc nolietojuma	Plašas tehnoloģisko risinājumu iespējas, īpaši atkrastē	Nepieciešami ieguldījumi sakārtotai nojaukšanā pēc nolietojuma, lai izvairītos no nepārstrādājamo materiālu nekaitīgu uzstilizēšanu	Plašas decentralizētas ražošanas, kopīgošanas un pašpatēriņa iespējas	Nepieciešami būtiski ieguldījumi sakārtotai nojaukšanā pēc nolietojuma, lai izvairītos no nepārstrādājamo materiālu nekaitīgu uzstilizēšanu	Attiecīgo risinājumi sekmīgas ieviešanas pieredzes vairākās ES dalībvalstīs (t.sk. Francijā, Beļģijā, Slovākijā, Zviedrijā uncīt.)

Vidēja termiņa attīstības perspektīva

Lielas jaudas atkrastes vēja parku izveide (līdz 1000 MW)

- ELWIND kopprojekta īstenošana
- Iespējama jauna kopprojekta īstenošana

Sauszemes vēja parku potenciāla apgūšana

- Vēja parku attīstība meža zemēs
- Ieguvumu mehānisms pašvaldību iedzīvotājiem
- Aizsargjoslu nosacījumu atvieglošana
- Ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumu pielāgošana
- Nolietoto vēja ģeneratoru nojaukšanas kārtības noteikšana

Pāreja uz ne-emisiju tehnoloģijām siltumapgādē

- Pašvaldību rīcības brīvība noteikt siltumapgādes nosacījumus savā teritorijā
- Atbalsta programmas pārejai uz AER

Pašražošanas un pašpatēriņa pasākumi

- Pašpatērētāju un energokopienu regulējuma izstrāde
- līgumu un savstarpējās tirdzniecības regulējumu
- Atbalsta programmas energoefektivitātei un pārejai uz AER

Ekonomikas ministrija

Paldies par uzmanību

@EM_gov_lv, /ekonomikasministrija www.em.gov.lv Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, Latvija +371 67013100 pasts@em.gov.lv